

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
A Study of Creative Leadership of Inclusive School Administrators
Under the Office of Chonburi Primary Educational Service Area 3

พลธาวิน Wacharadhorntumrong¹

Pholthawin Wacharadhorntumrong¹

ศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์²

Sasinan Sirithadakunlapat²

กนกวรรณ ทองชาวกรุง³

Kanokwan Thongchaokrung³

Received: February 10,2022 Revised: February 10,2022 Accepted: May 20,2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 408 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 86 คน และครูผู้สอน จำนวน 322 คน ในโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test for Independent samples)

ผลการวิจัย พบว่า

1) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.23) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.42) ด้านแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.28) ด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.16) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.05)

2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน พบว่า แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำ, ผู้นำเชิงสร้างสรรค์, โรงเรียนเรียนรวม

Abstract

This research aimed to 1) investigate the creative leadership of school administrators in inclusive schools under the office of Chonburi Primary Educational Service Area 3 and 2) compare those creative leadership as classified by gender,

¹ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบางละมุง จังหวัดชลบุรี

Director of Anubanbanglamung School, Chonburi

² คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

Faculty of Education Burapha University

³ ศึกษาพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

Supervisor, The Office of Chonburi Primary Educational Service Area 3

¹ Corresponding author Email: pholthawin@gmail.com

educational background and work experience. The sample was totally 408 persons, consisted of 86 school administrators and 322 teachers in inclusive schools which were obtained by stratified random sampling. The tools used in the research was a set of 5-rating scale questionnaires. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test for independent Samples.

The results of the research were as follow:

1. The creative leadership of school administrators in inclusive schools under the office of Chonburi Primary Education Service Area 3 was at a high level ($\bar{X}=4.23$) ranking from high to low of mean scores; there were flexibility ($\bar{X}=4.42$), inspiration, ($\bar{X}=4.28$), imagination ($\bar{X}=4.16$) and vision ($\bar{X}= 4.05$).

2. Comparison of creative leadership of school administrators as classified by gender, educational background and work experience found that the differences were not statistically significant respectively.

Keywords : Leadership, Creative Leadership, Inclusive School

บทนำ

สภาพปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยีสารสนเทศและวิทยาการสมัยใหม่อย่างรวดเร็วทำให้ประเทศไทยเผชิญปัญหาและผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงแบบพลิกผัน (Disruption) โดยเฉพาะด้านการศึกษา ซึ่งต้องมีการพัฒนาให้มีรูปแบบการบริหารจัดการและการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สถานศึกษาจึงต้องมีการกำหนดเป้าหมายและวิธิตำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้นำน้องค์กรหรือผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและมีภาวะผู้นำที่ศักยภาพสูงเพื่อการปรับตัวและขับเคลื่อนสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนและประสบผลสำเร็จในบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถและภาวะผู้นำที่เหมาะสม จึงจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด (จารินี สิทธิจ้อย, 2558)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (Creative Leadership) เป็นความสามารถในการนำบุคคลอื่น (Leading people) อย่างมีกระบวนการ (Process) หรือมีวิธีการ (Method) ร่วมกัน มีการศึกษารายละเอียดและแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ ๆ (New solution) เป็นแนวทางในการสื่อสารระหว่างบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว เป็นการใช้กระบวนการเชิงสร้างสรรค์เพื่อเป็นต้นแบบในการพัฒนางานหรือสร้างผู้นำสมัยใหม่ (Basadur, 2004) หรือหมายถึงพฤติกรรมและความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมสนับสนุน แนะนำเทคนิค วิธีการ กระบวนการใหม่ ๆ ให้ครูและบุคลากรเพื่อให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและก่อให้เกิดการตอบสนองร่วมกัน ในด้านกระบวนการเชิงสร้างสรรค์ การแก้ไขปัญหา และการปฏิบัติงานตามสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรเพิ่มมุมมองเชิงบวกที่ใช้วิกฤตเป็นโอกาสพัฒนาประสิทธิภาพของสถานศึกษา มีความสามารถในการปรับตัวยืดหยุ่นต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม (เดือนใจ สุนกุล, 2562) ซึ่งผู้บริหารหน่วยงานหรือองค์กร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้อง มี กระบวนทัศน์ใหม่ทางการบริหารและมีภาวะผู้นำที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ (มนัญชยา ควรราพิง, เบญจพร ชนะกุล และสุภาพ เต็มรัตน์, 2564) ยิ่งไปกว่านั้นผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวมยังต้องใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมให้กับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษอย่างมาก

ซึ่งผู้บริหารจะต้องมีกระบวนการทัศน์ใหม่ทางการบริหารจัดการและมีภาวะผู้นำที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลง และการจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ส่งเสริมให้มีการคิดประดิษฐ์สิ่งแปลกใหม่ การค้นพบวิธีแก้ปัญหาได้สำเร็จ การคิดริเริ่ม การคิดคล่อง การคิดยืดหยุ่น การคิดละเอียดลออเพื่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ (ศศิรินทร์ ศิริธาดากุลพัฒน์, 2562) ดังนั้น ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะมีบทบาทในการส่งเสริมคุณภาพด้านการคิดให้กับนักเรียนและชุมชนเพื่อสร้างโอกาสแห่งการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมใหม่ และการปรับปรุงปัจจัยเกื้อหนุนต่าง ๆ ของโรงเรียน เพื่อให้ชุมชนมีโอกาสในการเข้าถึง การศึกษาได้อย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้าง ความสามารถของครูและบุคลากรให้กลายเป็นผู้นำที่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าและนำการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีผลงานที่สร้างสรรค์ (Ash & Persall, 2000) จากการศึกษาขององค์ประกอบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำไป เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผู้วิจัยสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการ ได้แก่ Bennis (2002), Palus and Horth (2005), Ubben, Hughes, and Norris (2011), Guntern (2004) Chernin (2001), Harris (2009) Palus and Horth (2005) Stoll and Temperley (2009), Parker and Begnaud (2004) และผลงานการวิจัยของชาวไทย ได้แก่ กฤษพล อัมระนันท์ (2557) จักรกฤษณ์ โปตา พล (2556) จารินี สิกุลจ้อย (2558) เตือนใจ สุนกุล (2562) ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท์ (2562) ภรณ์ทิพย์ บันก้อง (2559) สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2557) อมรรัตน์ งามบ้านผือ (2560) ภูวนาท คงแก้ว และ ศักดิ์ฤทธิ ศิลาฉาย (2564) ซึ่งจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทำให้ได้กรอบแนวคิด ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) จินตนาการ (Imagination) 2) วิสัยทัศน์ (Vision) 3) แรงบันดาลใจ (Inspiration) และ 4) ความยืดหยุ่น (Flexibility) ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะ ผู้นำ จึงควรต้องใช้กระบวนการที่มีอิทธิพลต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ซึ่งจะก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการ เปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ ในทิศทางที่ดีและพึงประสงค์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่วางไว้ โดยการส่งเสริม สนับสนุน กระตุ้น จูงใจให้บุคคลปฏิบัติตามด้วยความกระตือรือร้น เต็มใจและยินดีให้ความ ร่วมมือในการปฏิบัติงานต่าง ๆ จนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น จำนวน 81 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและการเรียนรวมในทุก โรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคคลสำคัญที่นอกจากบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแล้ว ยังต้อง รับผิดชอบดูแลการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนเรียนรวมให้มีประสิทธิภาพอีกด้วย (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3, 2563) ทั้งนี้การบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมจะประสบ ความสำเร็จมากน้อยเพียงใดนั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องของหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อ ได้ทราบข้อมูลและสามารถนำไปใช้ในการวางแผน พัฒนาการจัดการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

วิธีดำเนินการวิจัย

การสังเคราะห์และทบทวนวรรณกรรม ซึ่งได้สังเคราะห์องค์ประกอบและทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการ ได้แก่ Bennis (2002), Palus and Horth (2005), Ubben, Hughes and Norris (2011), Guntern (2004) Chernin (2001), Harris (2009), Palus and Horth (2005), Stoll and Temperley (2009), Parker and Begnaud (2004) และผลงานการวิจัยของชาวไทย ได้แก่ กฤษพล อัมระนันท์ (2557) จักรกฤษณ์ โปตาพล (2556) จารินี สิกุลจ้อย (2558) เตือนใจ สุนกุล (2562) ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท์ (2562) ภรณ์ทิพย์ ปันก้อง (2559) สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2557) อมรรัตน์ งามบ้านผือ (2560) ภูวนาท คงแก้ว และ ศีกฤษี ศีลาฉาย (2564) ซึ่งจากการสังเคราะห์องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ทำให้ได้กรอบแนวคิดภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) จินตนาการ (Imagination) 2) วิสัยทัศน์ (Vision) 3) แรงบันดาลใจ (Inspiration) และ 4) ความยืดหยุ่น (Flexibility) เพื่อนำไปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำนวน 2,086 คน ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องกับการวิจัยและได้ปฏิบัติงานในการศึกษา 2564

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน 86 คน และครูผู้สอนในโรงเรียนเรียนรวม 322 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 รวมทั้งสิ้น 408 คน ตามตารางการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้บริหารโรงเรียน	110	86
ครูผู้สอน	1,976	322
รวม	2,086	408

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวทางของลิเคิร์ต (Likert) จำนวน 52 ข้อ และข้อคำถามปลายเปิด 4 ข้อ โดยแบบสอบถามได้รับการพัฒนาโดยใช้ความสอดคล้องของความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ (IOC) มากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) จากการวิเคราะห์ข้อมูล มีค่า IOC อยู่ระหว่าง .80-1.00 และนำไปทดลองใช้เพื่อหาคุณภาพของแบบสอบถามจากครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1990) จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า แบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.90

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เพื่อแจกแบบสอบถามไปยังผู้บริหารและครูผู้สอน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จากนั้นแต่ละโรงเรียนส่งแบบสอบถามที่ตอบแล้วส่งคืนให้ผู้วิจัยที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 และผู้วิจัยไปปรับคืนด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยช่วงเดือน พฤศจิกายน-ธันวาคม 2564

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการทดสอบค่าที (t-test for Independent samples)

ผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

ที่	ด้าน	n=408		ระดับ ภาวะผู้นำ	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	จินตนาการ	4.16	0.62	มาก	3
2	วิสัยทัศน์	4.05	0.58	มาก	4
3	แรงบันดาลใจ	4.28	0.59	มาก	2
4	ความยืดหยุ่น	4.42	0.48	มาก	1
รวม		4.23	0.57	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} =4.23) เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.42) ด้านแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.28) ด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} =4.16) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{X} = 4.05)

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดังตารางที่ 3-5

ตารางที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ

ที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ชาย (n = 186)		หญิง (n = 222)		t	p
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
		1	ด้านจินตนาการ	4.15	0.48		
2	ด้านวิสัยทัศน์	4.30	0.42	4.33	0.43	2.284	.465

ที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ชาย		หญิง		t	p
		(n = 186)		(n = 222)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3	ด้านแรงบันดาลใจ	4.18	0.44	4.16	0.38	0.536	.568
4	ด้านความยืดหยุ่น	4.31	0.52	4.28	0.59	2.208	.820
	รวม	4.23	0.47	4.22	0.48	1.525	.560

จากตารางที่ 3 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 4 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		t	p
		(n = 260)		(n = 148)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านจินตนาการ	4.22	0.58	4.24	0.50	2.622	.264
2	ด้านวิสัยทัศน์	4.28	0.54	4.31	0.44	2.404	.368
3	ด้านแรงบันดาลใจ	4.26	0.40	4.28	0.43	1.442	.448
4	ด้านความยืดหยุ่น	4.34	0.54	4.30	0.52	2.307	.642
	รวม	4.28	0.52	4.28	0.47	2.194	.431

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 5 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน

ที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ 1-10 ปี		ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป		t	p
		(n = 256)		(n = 152)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านจินตนาการ	4.16	0.53	4.18	0.52	2.530	.442
2	ด้านวิสัยทัศน์	4.18	0.48	4.21	0.47	1.840	.436

ที่	ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ 1-10 ปี		ประสบการณ์ 11 ปีขึ้นไป		t	p
		(n = 256)		(n = 152)			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3	ด้านแรงบันดาลใจ	4.24	0.44	4.26	0.42	2.624	.247
4	ด้านความยืดหยุ่น	4.27	0.51	4.29	0.48	2.372	.341
	รวม	4.21	0.49	4.24	0.47	2.342	.366

จากตารางที่ 5 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 มีดังนี้ 1) ด้านความยืดหยุ่น ควรศึกษาหาความรู้เพิ่มขีดความสามารถในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้เกิดผลลัพธ์แก่ผู้เรียนสูงสุด 2) ด้านแรงบันดาลใจ ควรสร้างความศรัทธาให้เกิดการยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับครู และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง 3) ด้านจินตนาการ ควรทุ่มเทพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ตามเป้าหมาย และวิธีการเทคนิคต่าง ๆ อย่างหลากหลาย และ 4) ด้านวิสัยทัศน์ ควรกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย พัฒนาวิชาชีพของตนเอง เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปผลและอภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน เรียงตามลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.42$) ด้านแรงบันดาลใจ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.28$) ด้านจินตนาการ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}=4.16$) และอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}= 4.05$)

2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ดังนี้

2.1 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกวุฒิการศึกษาพบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2.3 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีประเด็นที่น่าสนใจและนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. จากผลการวิจัยที่พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ทั้งโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เป็นผู้ได้รับการพัฒนาให้มีลักษณะผู้นำอย่างแท้จริง มีความรู้ ความสามารถในการส่งเสริมและแนะนำ วิธีการทำงานใหม่ ๆ การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม ให้กับคณะครูและบุคลากรทางการศึกษา พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ก่อให้เกิดการพัฒนากระบวนการเชิงสร้างสรรค์ร่วมกัน แก้ไขปัญหา การเรียนรวม และดำเนินการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการได้ เป็นอย่างดีและสร้างสรรค์ ร่วมกันปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับผลการวิจัย ของเตือนใจ สุนกุล (2562) ที่ได้ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2 อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมรรัตน์ งามบ้านผือ (2560) ที่ได้ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียน มัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมืองฉะเชิงเทราโดยรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุภาพ ฤทธิ์บำรุง (2557) ได้ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30 อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีประเด็นที่นำมาอภิปรายในด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และ ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด มีรายละเอียดดังนี้

1.1 ด้านความยืดหยุ่น พบว่า มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรก ทั้งนี้ เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบริบทที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ เพื่อให้การปฏิบัติงานเหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของสถานศึกษา เปิดรับความคิดใหม่ ๆ วิธีการใหม่ ๆ สนับสนุนครูและบุคลากรทางการศึกษาได้พัฒนางาน การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ ผู้บริหาร คณะครูและผู้บริหารนักเรียนเรียนรวม ได้พัฒนางานอย่างสร้างสรรค์ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพสถานศึกษา โดยเฉพาะคุณภาพนักเรียนเรียนรวม ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาการศึกษา ให้มีคุณภาพสูงสุด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ เตือนใจ สุนกุล (2562) ที่ได้ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านความยืดหยุ่น อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษพล อัมระนันท์ (2557) ได้ที่ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิง สร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอแม่จัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2 อยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับผลการวิจัยของจารินี ลีกุลจ้อย (2558) ที่ได้ศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 อยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกัน

1.2 ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด อยู่ในระดับมาก เป็นอันดับสุดท้าย ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 เป็นผู้ได้รับการพัฒนาด้วยวิธีการอย่างหลากหลาย จนมีความรู้ ความสามารถรอบด้าน โดยเฉพาะด้าน การสื่อสาร จนสามารถนำไปใช้ในการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาแบบเรียนรวมได้อย่างเหมาะสมและ เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง มองภาพอนาคตและทิศทางการพัฒนาการศึกษาแบบเรียนรวมได้อย่างชัดเจน วิเคราะห์สถานการณ์เพื่อกำหนดเป้าหมายการดำเนินงาน กระตุ้นให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมใน การบริหารจัดการเปลี่ยนแปลง และสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

อย่างไรก็ตามด้านวิสัยทัศน์นี้มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาส่วนหนึ่งเพิ่งได้รับการบรรจุ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ยังไม่ได้รับการพัฒนาด้านการบริหารจัดการเรียนรวม จากสำนักงานเขตเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 อย่างครบถ้วน รวมทั้งผู้บริหารส่วนใหญ่ ได้สำเร็จการศึกษาด้านการศึกษาพิเศษ หรือยังได้รับการอบรมพัฒนาด้านการศึกษาแบบเรียนรวมไม่มากนัก จึงทำให้ค่าเฉลี่ยด้านวิสัยทัศน์อยู่ในอันดับสุดท้าย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับเตื่อนใจ สุนกุล (2562) ที่ได้ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ด้านวิสัยทัศน์ อยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัยเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงาน

2.1 เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ได้รับการพัฒนาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นผู้มีคุณลักษณะความเป็นผู้นำ เพื่อการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาและการเรียนรวมของโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมเช่นเดียวกัน จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย และเพศหญิง มีความเห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวมมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับ ธนาภรณ์ นิลพันธ์ (2562) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน และ สอดคล้องกับ กฤษพล อัมระนันท์ (2557) ได้ที่ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอ แม่วังก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนกตามเพศ พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากไม่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีวุฒิการศึกษาระดับใดก็ตาม เมื่อเข้าสู่ตำแหน่งในสายงานบริหารสถานศึกษาจะมีการพัฒนาคุณลักษณะ และภาวะผู้นำก่อนแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามสายงาน รวมทั้งมีการประเมินสัมฤทธิ์ผลการปฏิบัติงาน มีกระบวนการสอนแนะนำงานจากผู้บริหารพี่เลี้ยงและคณะกรรมการประเมินสัมฤทธิ์ผลอย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับการหล่อหลอมให้มีคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์เพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และเมื่อเข้าสู่การปฏิบัติงานในสถานศึกษาแล้ว จะมีนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เรียนรวมกับนักเรียนทั่วไปในทุกแห่ง ทำให้มีโอกาสได้ใช้ความรู้ ความสามารถในการบริหารสถานศึกษา โรงเรียนเรียนรวมในลักษณะใกล้เคียงกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของภูวนาท คงแก้ว และ ศิกฤทธิ ศิลาลาย (2564) ที่ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2 ที่พบว่า ข้าราชการครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา ไม่ว่าจะมีความประสบการณ์เท่าใดก็ตาม ก่อนที่จะเข้าสู่ตำแหน่งในสายงานบริหารสถานศึกษานั้น ทุกคนเคยดำรงตำแหน่งครูผู้สอนและได้มีประสบการณ์

ในการสอนนักเรียนเรียนรวมมาก่อน เมื่อได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ยังได้เข้ารับการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถการบริหารจัดการเรียนรวมจากหน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทำให้สามารถนำประสบการณ์มาประยุกต์ใช้ในการทำงานได้อย่างสร้างสรรค์เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงส่งผลให้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสบการณ์น้อยและประสบการณ์มาก ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของกฤษพล อัมระนันท์ (2557) ได้ที่ศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในอำเภอแม่वंก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. แนวทางพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 3 พบว่า มีแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความยืดหยุ่น ด้านแรงบันดาลใจ ด้านจินตนาการ และด้านวิสัยทัศน์ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ต้องเรียนรู้และหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของตนเองให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกและสร้างสรรค์อย่างหลากหลายเทคนิคและวิธีการที่ทำให้ประสบผลสำเร็จ มีการนำความรู้ ความสามารถมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด หมั่นพัฒนาตนเอง แก้ไขจุดบกพร่องต่าง ๆ ให้การบริหารจัดการคุณภาพสถานศึกษามีจุดหมายที่ชัดเจน พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวมในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ครบทั้งองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ ด้านความยืดหยุ่น ด้านแรงบันดาลใจ ด้านจินตนาการ และด้านวิสัยทัศน์ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ลูซิเออร์และเอชัวร์ (Lussier & Achua, 2001) ที่ได้นำเสนอไว้ว่า ความยืดหยุ่นคือการใช้ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่หลากหลายเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการปรับเปลี่ยนกฎเกณฑ์ วิธีการ และกระบวนการทำงานใหม่ ๆ อย่างมีแรงบันดาลใจ ดังที่ เบส (Bass, 1985) ที่กล่าวว่า การสร้างแรงบันดาลใจเป็นกระบวนการที่ผู้นำทำให้ผู้ตามได้รับการกระตุ้น จูงใจไม่ให้เห็นแก่ตัวและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน แต่อุทิศตนเพื่องาน ทีมงานและเห็นคุณค่าของการปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการที่หลากหลายให้ผู้ตามเข้าใจ วิสัยทัศน์และร่วมมือทำงานอย่างสร้างสรรค์ และสร้างจินตนาการและนำไปสู่ความสำเร็จให้กับผู้ตาม การมีจินตนาการคือการมีภาพใจ การมีประสบการณ์ และความคิดสร้างสรรค์จะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการตามวิสัยทัศน์ได้ ซึ่งวิสัยทัศน์คือสิ่งที่สามารถกำหนดกรอบการทำงานที่จะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายด้วยวิธีการที่แตกต่างจากเดิม เพื่อจะแก้ปัญหาหรือสร้างสิ่งที่ดีกว่าให้กับหน่วยงานได้ในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความยืดหยุ่น จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการแก้ปัญหาและวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การบริหารจัดการให้เกิดความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรศึกษาหาความรู้ เพิ่มพูนทักษะและขีดความสามารถในการบริหารจัดการ การทบทวน และปรับปรุงแก้ไขด้านการบริหารงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์ ความต้องการ และบริบทของสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมสูงสุด
2. ด้านแรงบันดาลใจ จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสร้างแรงบันดาลใจให้กับครูและบุคลากรในการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นผู้บริหารควรสร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับครูและบุคลากรแต่ละกลุ่มเป้าหมายอย่างหลากหลาย เหมาะสม และต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน ปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันเพื่อให้เกิดแรงบันดาลใจและสร้างสรรค์ผลงานให้มีคุณภาพและมาตรฐานมากขึ้น รวมทั้งควรสร้างความศรัทธาให้เกิดการยอมรับของผู้เกี่ยวข้อง ประพฤติตน

เป็นแบบอย่างที่ดี สร้างแรงบันดาลใจในการทำงานให้กับครู และพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

3. ด้านจินตนาการ จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นทุ่มเทการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรศึกษาแบบอย่าง การดำเนินงานและการปฏิบัติงานแบบมุ่งมั่นและทุ่มเทจนทำให้การจัดการศึกษาประสบผลสำเร็จ หรือสถานศึกษาที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศแล้วนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนรวมของตนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น รวมทั้งควรมีการทุ่มเทพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ตามเป้าหมาย และวิธีการเทคนิคต่าง ๆ อย่างหลากหลาย

4. ด้านวิสัยทัศน์ จากผลการวิจัยที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานที่ชัดเจนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรวิเคราะห์แนวโน้มและบริบทของการปฏิบัติงานให้ชัดเจนและระดมความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการกำหนดแนวทาง และวิธีการปฏิบัติให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้ครูและบุคลากรที่ได้นำไปใช้ทำงานหรือแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วและทันเวลา รวมทั้งควรมีการกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย พัฒนาวิชาชีพของตนเอง เพื่อการขับเคลื่อนการพัฒนาการจัดการศึกษาแบบเรียนรวมอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนสูงสุด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในบริบทการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในบริบทและสังกัดอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3
3. ควรมีการศึกษากระบวนการใช้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนต้นแบบด้านการเรียนรวม หรือการศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3

เอกสารอ้างอิง

- กฤษพล อัมระนันท์. (2557). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอแม่แก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, นครสวรรค์.
- จักรกฤษณ์ โปตาพล. (2556). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดร้อยเอ็ด*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตล้านช้าง, เลย.
- จารินี สิทธิจ้อย. (2558). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลบรรยากาศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, ฉะเชิงเทรา.
- เตือนใจ สุนกุล. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, ปทุมธานี.
- ธนาภรณ์ นิลพันธ์นันท์. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.

- ภรณ์ทิพย์ ปั่นก้อน. (2559). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- ภูวนาท คงแก้ว และ ศีกฤทธิ์ ศิลาลาย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่ม 2. *วารสารร้อยแก่นสาร*, 6(4), 82-97.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). *วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- มนัญญา ควรำพิง เบญจพร ชนะกุล และสุภาพ เต็มรัตน์. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่. *วารสารพุทธสังคมวิทยาปริทรรศน์*, 6(3), 17-32.
- ศศินันท์ ศิริธาดากุลพัฒน์. (2563). *การศึกษาพิเศษแบบเรียนรวม (Inclusive Education)*. ชลบุรี : ม.ป.ท.
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2557). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ.2563*. ชลบุรี : ม.ป.ท.
- อมรรัตน์ งามบ้านผือ. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา*. (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- Ash, R. L., & Persall, M. (2000). The principal as chief learning officer: Developing teacher leaders. *NASSP Bulletin*, 84(616), 15-22.
- Cronbach, L.J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Basadur, M. (2004). Leading other to think innovatively together: Creative Leadership. *Journal of The Leadership Quarterly*, 15(1), 103-121.
- Bass, B.M. (1985). *Leadership and Performance*. New York: Free Press.
- Bennis, W. (2002). *Creative leadership*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.
- Chernin, P. (2001). Creative leadership: The strength of ideas, The power of the imagination. *Vital Speeches of the Day*, 68(8), 245.
- Delich, V. (2010). The impact of mercosur's sanitary and phitosanitary regime on its members'institutional dynamics. *Journal of CMA Management*, 79(2), 3-13.
- Dubrin, A. J. (2010). *Principles of leadership*. South-Western: Cengage Learning.
- Guilford, J. P. (1980). *Traits of Creativity*. Harmondsworth: Penguin Book.
- Harris, A. (2009). Creative leadership. *Journal of Management in Education*, 23(1), 9-11.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Lussier, R., & Achua, C. (2001). *Leadership: Theory, Application and Skill Development*. Ohio: South-Western College.
- Palus, C., & Horth, M. (2005). *The leader's edge: Six creative competencies for navigating complex challenges*. San Francisco: Jossey Bass.

Parker, J., & Begnaud, L. (2004). *Developing creative leadership*. Portsmouth: Teacher Ideas Press.

Stoll, L., & Temperley, J. (2009). Creative leadership: A challenge of our times. *School Leadership and Management*, 29(1), 63-76.